

ERŐSEBB A KÍNNÁL

Nem láttam őt én soha úgy
és olyannak,
mint akít
árnyéka követ
a porban,
sem úgy,
mint aki hideg kövek
halmazából rótt
viskóban lakik
a nyomorral,
a mord és szóztalan
Inségisten országában,
nem én, a világló
és bajos lelket,
vérköpő, síró szájjal
elnémuló szentet,
névbitorlóját Szent Eleknek.
Nem láttam őt én
soha úgy
és olyannak,
akít a nap szikkaszt
és gyémántokkal ékesít a harmat,
aki asszonyért vesz meg,
macskát akaszt föl,
kártyán veszít
becsületet, örökséget,
s istenek és béklyók
rabjává lett világ
dús kertjében
állati éhséggel eszik
útált úri maradékot.
Nem láttam őt,
nem én,
olyannak soha,
mint aki rongyokban nő fel,
jövő és remény nélkül
szitok és mérgeförgetegben
gyöngye és szomorú
kis ág életével,
s megígért, olcsó
könyörület jussával az égben,

gyászkendőbe göngyölt,
száraz reménykenyerével,
borzadállyal és
nihiltudattal gúzsba kötve,
amikor maradék
mélégét kifújta,
cafattá lett tüdejét kiköpte.
Amikor már
elém járult egyszer,
hogy áhítatot faragjon belőlem,
komoly, életlító okból,
mélységesen megdöbentően
lélek volt már csupán —
csak lélek volt
Szenteleky doktor . . .
Gyermek voltam,
amikor megláttam őt,
gyermek, aki
alig tud élet lenni,
erőszakos,
vad halálba menők
bozótjában, azt kérdezvén:
mi csoda folytán tud
fénylő eszméletté,
lélekké válni a semmi,
ami a földre járul,
az embersemmi?
Szenteleky —
mondta egy írástudó —
a mi üstökösünk!
És most lett szinte
élő, nagy szellemé,
amikor már halott.
Eljött közénk,
hogy szertehintse
magvait az eszméletének,
s elbotozza a kődöt
arról,
ami majdan ragyog —
eljött egykor
tanújául annak, ami örök,

*ide, ahol a csoda
az volt, amikor egy órán
az emberi, szép
és tiszta szóért
senki sem halt meg,
senki meg nem botoztatott.
A Kornél gyerek
a mi eszményképünk —
vallotta volt
az élő holtról
egy eleven halott,
egy álapostol,
ki árvák helyett
dísznót hizlalt
a Szenteleky-féle lelki koszton.
Halott lélek volt ő csupán,
lélek volt csak*

*Szenteleky doktor ...
Lélek, amely látott,
fájt és kinba dermedt
miattad, te vajdasági átok,
s öröklétre ítélt eszmélete
úgy ért partot, mint a cethal
gyomrában ama gyermek ...
Szenteleky, a lélek,
a baj néhai foglya
erősebb lett a kinnál —
lövészárkok,
tankok és szögcsdrótok
siralomjén
szentté avatta volna
a pennát s a sztetoszkópot,
ha nem lenne gondtalan immár ...*